

Důvodová zpráva ke Statutu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

K prvnímu září 2016 nabyla účinnost rozsáhlá novela zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „Zákon“). Tuto novelu lze charakterizovat dvěma rysy: 1) Zásadní předělání systému akreditací a 2) více než sto drobných úprav v terminologii a formulacích jednotlivých odstavců. Novela ukládá vysokým školám, aby své vnitřní předpisy daly do souladu s novým zněním zákona nejpozději do 1. září 2017.

Filosofií předkládané změny je zasáhnout co nejméně do již zavedeného fungování fakulty. Přesto novelizované znění statutu obsahuje přes 150 formulačních změn oproti stávajícímu znění. Stávající znění pořád vychází z textu zpracovaného v roce 1999, které se do letoška upravovalo pouze v minimální míře. S ohledem na rozsah změn nebyl dokument pojat jako novela původního předpisu, ale jako předpis nový, který zcela ruší a nahrazuje předpis starý.

Úpravy jednotlivých článků Statutu

Čl. 1 - Úvodní ustanovení

V čl. 1 byly zcela vypuštěny odst. 2 a 3 odkazující na již zastaralý a přes deset let neužívaný název „Masarykova univerzita v Brně“.

Dále se tento čl. dočkal změny ve svém odst. 3, kde jsou, spolu s nově vzniklými odst. 4 a 5, zachyceny v souladu se Zákonem činnosti Fakulty (např. vzdělávací, vědecká, výzkumná a vývojová činnost). Změny jsou ovšem jen formální a pro reálnou činnost Fakulty nepřinášejí rozdíl oproti stávající úpravě.

V odst. 6 je zakotvena webová adresa med.muni.cz jako místo pro internetovou prezentaci fakulty, včetně umístění elektronické úřední desky. Ohledně informací týkajících se studijních předmětů a dalších informací týkajících se studijních záležitostí Statut, ze zjevných důvodů, odkazuje primárně na webovou adresu is.muni.cz.

V rovněž nově vzniklém odst. 7 tento článek zakotvuje již zaužívanou jazykovou mutaci pro označení Fakulty při komunikaci v anglickém jazyce (Faculty of Medicine/ Masaryk University, Faculty of Medicine).

Čl. 2 - Akademické svobody

Tento článek se dočkal pouze několika formálních změn, a to především z důvodu sladění terminologie Statutu s pojmy užívanými Zákonem a Statutem MU.

Čl. 3 - Akademická obec

Tento článek nově přesněji vymezuje definici akademického pracovníka Fakulty za účelem definování její akademické obce. Nově jsou tak v souladu se zákonem z definice vyloučeni odborníci, kteří se podílejí na výuce pouze na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Rovněž je zde nově výslovně uveden zánik statutu člena akademické obce v souvislosti s ukončením či přerušением studia.

Původní odst. 6 byl z tohoto čl. zcela vypuštěn, neboť práva a povinnosti studentů jsou výslovně a neomezitelně dána přímo Zákonem a není zapotřebí toto uvádět prostřednictvím Statutu.

Nový odst. 6 (dříve odst. 7) byl, oproti stávající úpravě, pouze rozšířen o povinnost předsedy AS LF MU svolat jednou ročně akademickou obec za účelem podání výroční zprávy o činnosti AS LF MU (upraven dle skutečného stavu věcí).

Čl. 4 - Samosprávné akademické orgány a další orgány

Tento čl. zůstává prakticky nezměněn, došlo pouze k upřesnění názvů jednotlivých orgánů Fakulty v rámci Statutu.

Čl. 5 – Akademický senát Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

Oproti předchozí úpravě zde nalezneme navíc ustanovení o možnosti člena AS LF MU vzdát se svého mandátu, k čemuž docházelo i v minulosti.

Jako výslovná podmínka možnosti členství v AS LF MU se, na základě Zákona, ustanovuje členství v akademické obci Fakulty a zavádí se princip náhradníků nastupujících na pozice uvolněných mandátů v průběhu funkčního období AS LF MU. Podrobný způsob nástupu těchto náhradníků společně se způsobem volby zástupců do AS LF MU stanoví nový Volební řád AS LF MU, jenž se společně s Jednacím řádem AS LF MU vyčlenil na základě Zákona z původního předpisu „Volební a Jednací řád AS LF MU“.

Nově je zde rovněž výslovně uvedeno zákonné oprávnění děkana, nebo v jeho zastoupení proděkana, rektora, nebo v jeho zastoupení prorektora a předsedy AS MU, nebo v jeho zastoupení jím pověřeného člena AS MU, na vystoupení na zasedání AS LF MU kdykoliv o to požádají. Nejedná se o právo nové, toto právo vyplývá ze zákona, je zde uvedeno pouze pro lepší přehlednost.

Schvalovací pravomoci AS LF MU a možnosti vyjádření zde nalezneme v demonstrativním výčtu tak, jak jsou stanoveny Zákonem. To ovšem neznamená, že by oproti předchozí úpravě byla oprávnění AS LF MU nějak omezena, jedná se pouze o formulační změny.

Odst. 18 pak obsahuje Zákonem stanovený výčet funkcí neslučitelných s výkonem funkce člena AS LF MU.

Ze Statutu byly vypuštěny podmínky a způsoby svolávání mimořádného zasedání, kdy toto bylo ponecháno úpravě Jednacího řádu AS LF MU.

Čl. 6 – Děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

Jedinou, za to však významnou, změnou v tomto článku je zavedení přílohy ke Statutu obsahující podrobná pravidla pro postup při volbě a odvolání děkana, jenž se, po vzoru Statutu MU, vyčlenila z Jednacího a volebního řádu AS LF MU.

Čl. 7 – Proděkani

V tomto článku se, kromě několika formulačních změn setkáváme nově s odst. 5, ve kterém je stanoveno, že funkce proděkana není spojována s žádným funkčním obdobím a rovněž nezaniká s uplynutím nebo ukončením funkčního období děkana. Toto ustanovení vzešlo z důvodu potřeb Fakulty, aby bylo možno plynulě navázat činnost kolegií jednotlivých děkanů bez zbytečných výpadků pravomocí a s tím spojených agend jednotlivých proděkanů.

Čl. 8 – Vědecká rada Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

Toto ustanovení zaznamenalo, kromě několika formulačních úprav, změnu především ve svém novém odst. 2, který stanovuje počet členů VR LF MU, a to na 45, z nichž nejméně jednu třetinu (15) tvoří externí členové, tedy osoby, které nejsou členy akademické obce MU, přičemž zároveň prostřednictvím odst. 4 se předsedou VR LF MU ustanovuje děkan.

Čl. 9 – Disciplinární komise Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

Tento nový čl. upravuje způsob jmenování členů disciplinární komise, jimiž mohou být, po schválení ze strany AS LF MU a děkana, členové akademické obce fakulty, přičemž polovinu komise tvoří studenti. Členové jsou voleni na dvouleté funkční období. Pravidla jednání disciplinární komise stanovuje Disciplinární řád LF MU, jenž zůstává neměněn.

Čl. 10 (dříve 9) – Tajemník Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

Postavení tajemníka se v rámci Statutu nemění. Statut pro vyloučení případných diskusí v odst. 4 nově stanovuje, že podobně jako u proděkanů není funkce tajemníka vázána na žádné funkční období.

Čl. 11 (dříve 10) – Kolegium děkana

Zde je nově, za účelem zajištění informovanosti akademické obce o důležitých otázkách Fakulty, zakotvena povinnost pořizovat zápis z jednání kolegia a ten následně uveřejnit na internetových stránkách fakulty. Jedná se o roky zavedenou praxi, kterou zde pouze institucionalizujeme.

Čl. 12 (dříve 11) – Děkanát

Tento článek zaznamenal pouze formulační změny.

Čl. 13 (dříve 12) – Děkanát

Tento článek, opět vyjma formulačních změn, zaznamenal i změnu ve svém aktuálním odst. 2, kde Fakulta deklaruje svůj cíl poskytovat takovou nabídku lékařských a zdravotnických studijních programů, která bude odrážet poptávku společnosti po daných povoláních.

Čl. 14 (dříve 13) – Podmínky pro přijetí ke studiu, způsob podávání přihlášek a průběh studia

Podmínku přijetí ke studiu a podávání přihlášek ke studiu je nově v rámci Statutu upraveno pomocí odkazu na zákonnou úpravu (§ 48 a nás. Zákona) a úpravu obsaženou v části páté Statutu MU, od nichž se nelze odchýlit.

Čl. 15 (dříve 14) – Podmínky pro přijetí ke studiu, způsob podávání přihlášek a průběh studia

Původní ustanovení tohoto článku byla zcela vypuštěna, neboť výši a formu poplatků spojených se studiem upravují zákonné normy (především § 58 Zákona), Statut MU a platné opatření děkana Fakulty.

Původní čl. 15 Podmínky pro přijetí cizinců ke studiu – čl. 16 Doktorský studijní program

Tyto články byly vypuštěny zcela, neboť jejich původní obsah je upraven již v čl. 13-14 nového Statutu.

Čl. 16 (dříve 17) – Celoživotní vzdělávání

Tento článek zaznamenal pouze několik formulačních změn v souladu s textem stávajícího statutu MU.

Čl. 17 (dříve 18) – Studenti

Z tohoto článku byly vypuštěny pasáže, které upravuje Statut již v předchozích článcích (zejména působení disciplinární komise).

Taxativní výčet rozhodnutí, vůči nimž je možné se odvolat, byl z praktických důvodů za účelem minimalizace pochybností vypuštěn a bylo ponecháno pouze obecné ustanovení o možnosti odvolání se proti rozhodnutí vůči studentovi.

Čl. 18 (dříve 19) – Doručování písemností v záležitostech studia

Původní úprava pro doručování písemností byla ze Statutu zcela vypuštěna a pro jednotnost nahrazena odkazem na úpravu obsaženou v čl. 36 Statutu MU.

Čl. 19 (dříve 20) – Disciplinární řízení

Tento článek zaznamenal pouze formulační změny tak, aby text odpovídal zákonu a stávajícímu disciplinárnímu řádu.

Čl. 20 (dříve 21) – Akademičtí pracovníci

V článku nalezneme opět převážně formulační změny. Doplnění představuje konstatování faktu, že Akademičtí pracovníci jsou vázáni Etickým kodex akademických a odborných pracovníků MU.

Rovněž je zde, v souladu se Zákonem a Statutem MU, upravena pravomoc rozhodování o pracovně právních otázkách, o kterých primárně rozhoduje děkan po projednání s rektorem, pokud dohoda mezi rektorem a děkanem nestanoví jinak.

Čl. 21 (dříve 22) – Jmenování docentem a profesorem

Původní odst. 1-3 byly z tohoto článku vypuštěny pro svou duplicitu se zákonnou úpravou. Domníváme se, že není potřeba ji výslovně zmiňovat ve statutu. Zbýlý odst. opět zaznamenal pouze formulační změny.

Čl. 22 (dříve 23) – Hostující profesoři

Jedinou změnou oproti předešlé úpravě obsažené v tomto článku, vyjma formulačních úprav, je úplné přenechání sjednávání pracovněprávních vztahů s hostujícími profesory v pravomoci děkana.

Čl. 23 (dříve 24) – Výběrová řízení na fakultě

Tento nově přeformulovaný článek obsahuje zakotvení rozpoznání Řádu výběrového řízení MU Statutem, dle něhož se řídí přijímání akademických a přiměřeně i neakademických pracovníků.

Článek dále reflektuje zavedený způsob obsazování pracovních pozic vedoucího kliniky, ústavu nebo katedry a pozic na společných pracovištích Fakulty a fakultní nemocnice.

Čl. 24 (dříve 25) – Neakademičtí pracovníci

Opět zde nalezneme převážně formulační změny tak, aby byla obsažená ustanovení v souladu se zákonnou úpravou a předpisy MU. O pracovněprávních vztazích neakademických pracovníků působících na fakultě tedy rozhoduje děkan nebo tajemník podle pravidel upravených v Organizačním řádu LF MU (s tím, že platí podobně jako u akademických pracovníků, že personální otázky jsou projednávány s rektorem MU, pokud dohoda mezi děkanem a rektorem nestanoví jinak).

Čl. 25 – Emeritní profesoři

V tomto novém článku Statutu nalezneme úpravu postavení emeritního profesora v takovém rozsahu a podobě, v jakém bylo fakticky chápáno na Fakultě do dosavadní doby.

Emeritním profesorem může být tedy jmenován bývalý akademický pracovník fakulty s titulem profesor, jehož jmenuje na návrh vedoucího pracoviště po projednání VR LF MU děkan. Ten se pak může, se souhlasem vedoucího pracoviště, podílet na výzkumu či dalších činnostech pracoviště, popřípadě se zabývat vlastním výzkumem. V souvislosti se statusem emeritního profesora však nevznikají žádné finanční, majetkové ani pracovněprávní nároky

Čl. 26 – Pracoviště fakulty

V tomto článku nalezneme konsolidaci základní úpravy postavení pracovišť Fakulty, jenž je podrobně upravena v dokumentech „Organizační struktura Lékařské fakulty Masarykovy univerzity“ a „Organizační řád“.

V odst. 2 pak nalezneme pouze opět již zavedený proces při zakládání pracovišť, který je z praktických důvodů a pro vyloučení pochybností nově zachycen přímo ve Statutu.

Čl. 27 – Postavení a působnost orgánů fakulty

V tomto článku došlo pouze k zestručnění a konsolidaci odstavců z důvodu jejich přehlednosti a ucelenosti.

Čl. 28 – Rozpočet fakulty

Tento článek zaznamenal pouze formulační změny.

Čl. 29 – Majetek fakulty

Tento článek se nově dočkal, kromě rozsáhlejších formulačních změn, zakotvení oprávnění děkana rozhodovat o pronájem nebytových prostor, popřípadě nemovitostí, pokud doba trvání pronájmu nepřesáhne pro jednotlivý případ jeden měsíc (čl. 48 Statutu MU) a postavení tajemníka fakulty při nakládání s majetkem Fakulty (ve smyslu odkazu na Organizační řád LF MU a další předpisy Fakulty). Opět se jedná pouze konstatování skutečného stavu věcí.

Čl. 30 – Výroční zprávy, hodnocení činnosti a strategický záměr

Článek v odst. 1 nově obsahuje vydávání „Výroční zprávy o činnosti“, přičemž z něj bylo zcela vypuštěno ustanovení o Výroční zprávě o hospodaření fakulty. To ovšem neznamená, že se zpráva o hospodaření vyhotovovat nebude, jen její zpracování již nebude povinnost dána Statutem.

V souladu s požadavky rektorátu MU obsahuje tento článek ve svém odst. 2 deklaraci, že se fakulta bude podílet na zajišťování kvality a vnitřním hodnocení vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností v souladu s vnitřními předpisy univerzity.

Nalezneme zde rovněž i povinnost zpracovávat strategický záměr vzdělávací a tvůrčí činnosti v souladu se Statutem MU a strategickým záměrem univerzity.

Čl. 31 – Matrika studentů

Změnu tohoto článku představuje pouze vypuštění nadbytečných ustanovení obecné povahy.

Čl. 32 – Uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace

Z článku byly vypuštěny odst. 1 a 3 pro nadbytečnou duplicitní úpravu.

Čl. 33 – čl. 36

Změna obsahu těchto článků spočívá pouze ve formulačních úpravách.

Čl. 37 – Úřední desky

Článek obsahuje skutečný stav věcí, přičemž za zřizování a stav úřední desky odpovídá tajemník.

Čl. 38 – Přejícná ustanovení

Článek obsahuje deklaraci zákona, dle kterého byla univerzita zřizena a předchozí název univerzity.